

Slöseriombudsmannen är en viktig del av Skattebetalarnas arbete för minskat slöseri med våra skattepengar.

Mer läsning hittar du på facebook.com/slöseriombudsmannen

NY BOK SKA GE POLITIKERNA EN TANKESTÄLLARE

”Slöseriet växer när vi inte pratar om det”

I mars lanserade Slöseriombudsmannen Johan Gustafsson en bok där han samlar de senaste årens värsta exempel på slöseri med skattebetalarnas pengar.

– Allt för mycket slösas bort utan nytta för dem som betalar. Jag hoppas boken kan bli en tankeställare för fler, säger Johan Gustafsson.

Text: Mats Lundström

På senare år har intresset vuxit för hur det offentliga hanterar skattepengar. Slöseriombudsmannen har nu fler än 100 000 följare på Facebook och publiceringarna sprids vidare av tiotusentals personer varje vecka.

Nästan varje dag publicerar Slöso exempel på slöseri. I nya boken uppmärksammas 258 av de tokigaste exemplen. **Varför ska man läsa boken?**

– Slöseriet växer när vi inte pratar om det. Det är en viktig anledning till att vi släpper den här boken. Förhoppningsvis kan den bidra till att sprida alla galna exempel och få fler att engagera sig för att stoppa slöseriet, säger Johan Gustafsson.

Hur har du valt ut exemplen?

– Jag har valt ut de slöserier jag tycker är tokigast från de senaste årens avslöjanden. Men det hade lika gärna kunnat vara 293 eller 301 exempel i boken. Det är inte antalet som är det viktiga. Genom att välja ett slumpmässigt tal

vill jag visa på det ändlösa slöseriet. Det är bara toppen av isberget som är med i boken. För slöseriet är ju tyvärr mer omfattande än vad man får plats med i en bok.

Skidtunneln i Bräcke, bokfestivalen i Karlskrona ingen ville gå på, Strängnäs kommunförbattare, Malmös skateboards-amordnare och EU:s sponsrade Facebook-inlägg, som ska få oss att äta mer fläsk, är bara några av exemplen som tas upp i boken.

Vad kan vi göra för att stoppa slöseriet?

– I boken går jag igenom hur

man kan hjälpa mig att förhindra slöseri. Viktigast är nog att sprida alla tokiga exempel till fler, att tipsa Slöso om man får nys om ett slöseri och att rösta bort politiker som slösar.

Finns det någon grupp som borde läsa boken extra noga?

– Någonstans är ju målet att varenda politiker i hela landet läser boken och att den kan bli en tankeställare för dem också. Att någon tänker ett varv till innan de sätter sprätt på skattebetalarnas pengar och att det kanske bidrar till att stoppa ett och annat huvudlöst projekt. Jag kanske borde be mina följare hjälpa till att få fler politiker att faktiskt läsa den här boken, säger Johan Gustafsson.

REDAN 2013 KOM den första boken med exempel på slöserier. Dåvarande Slöseriombudsman, Martin Borgs, hade samlat ihop en mängd omdömeslösa satsningar från offentlig sektor. *365 sätt att slösa med dina skattepengar* är sedan länge slutsåld.

– Det har gått sju år sedan Martin publicerade sin bok. Den är fantastisk på alla sätt, men det är verkligen på tiden med en ny bok som sätter slöseriet på kartan för det är trots allt ingen annan som betalar – det gör du och jag, avslutar Johan Gustafsson. ■

Fotnot: Boken ges ut av Ekerlids förlag och finns att köpa hos nätbokhandlarna samt i Akademi-bokhandelns butiker.

Isabella Lövin, vice statsminister, anklagade Slöseriombudsmannen för att sprida alternativa fakta när klimatpolitiken utsågs till årets värsta slöseri.

STORBRÅK NÄR KLIMATPOLITIKEN BLEV ÅRETS VÄRSTA SLÖSERI

Klimatpolitiken korades till årets värsta slöseri. Beskedet fick Miljöpartiet att ilska till och vice statsminister Isabella Lövin anklagade Slöseriombudsmannen för att sprida fake news. Det tillbakavisades av Slöseriombudsmannen:

– Regeringen har mer än fördubblat anslagen till miljö och klimat. Trots det minskar inte utsläppen längre. Därför har klimatpolitiken utsetts till årets värsta slöseri, säger Slöso, Johan Gustafsson,

Text: Mats Lundström

Det blev återigen nytt rekord i antal röster i årets slöseritävling. Över 18 000 röstade på Skattebetalarnas hemsida och när omröstningen stängde visade det sig att klimatpolitiken var överlägsen vinnare med drygt 30 procent av rösterna.

Utmärkelsen fick Regeringskansliet att reagera. När Slöso hörde av sig och ville överlämna utmärkelsen till klimatminister Isabella Lövin retade det upp

” Trist att Lövin valde att stoppa huvudet i sanden.

språkröret och i en intervju hävdade hon att Slöso spred fake news.

– Alternativa fakta och lögnar ligger bakom Slöseriombudsmannens utmärkelse ”Årets värsta slöseri”, förklarade klimatministern för fPlus.

Resultatlös dubblering

ANSLAGEN TILL SVENSK KLIMATPOLITIK har mer än fördubblats de senaste åren samtidigt som utsläppen i princip har slutat minska.

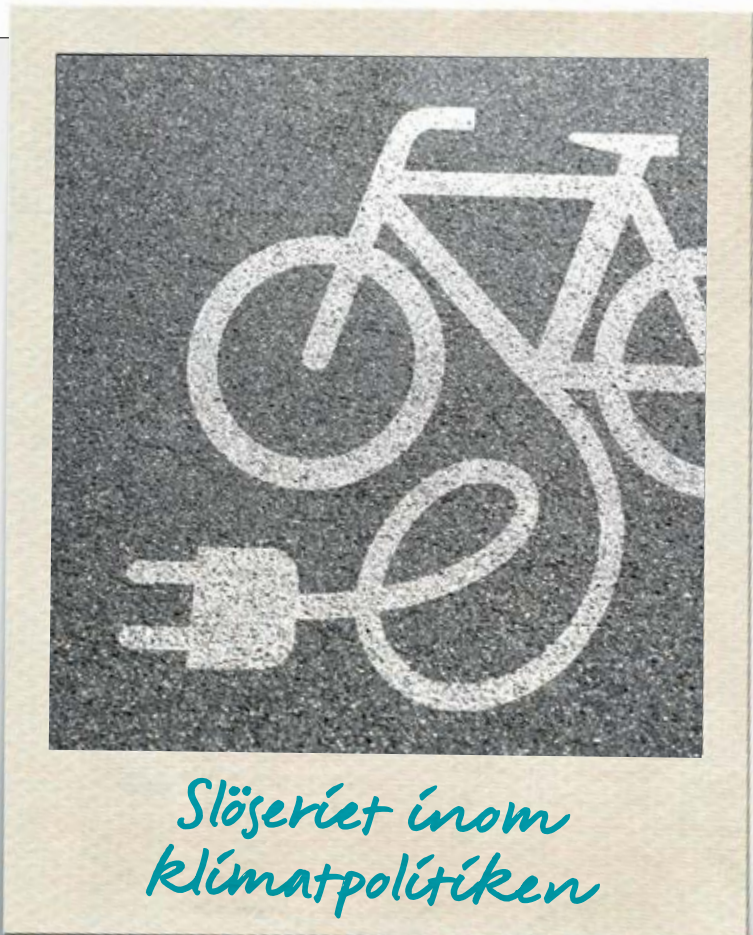
Riksrevisionen har dömt ut många av regeringens storsatsningar. Det är svärbegripligt att regeringen satsar pengar på bidrag till elcyklar, stöd till sole eller på klimatångestterapi, när det finns andra åtgärder som hade gjort mycket större nytta för klimatet.

Det kan inte klassas som någonting annat än slöseri.

Fakta – så gick det i tävlingen

SÅ FÖRDELADE SIG RÖSTERNA: Klimatpolitiken var en tydlig vinnare i året tävling.

På andra plats i tävlingen kom konstnärernas nämndens miljonbidrag till konst för daggmaskar. På tredje plats Göteborgs planer på en linbana över Göta älv. Övriga bidrag delar fjärdeplatsen: Arbetsförmedlingens cv-tjänst, tusentals tyska charterturister, Sveriges dyraste elkabel, crosshallen i Tierp, ordflytt i Region Västra Götaland, skateboardsamordning i Malmö, och regionstyrelsens ordförande i Norrbotten som flög en omväg för att komma till tagmötet.

Slöseriet inom klimatpolitiken

Foto: Shutterstock

Slöseriombudsmannen hävdade motsatsen.

– Trist att Lövin valde att stoppa huvudet i sanden och anklaga mig för att sprida fake news i stället för att ta en seriös diskussion om hur klimatpolitiken kan bli bättre och mer effektiv. Det är många som tycker att klimat- och miljöpolitiken är viktig och då ska det inte slösas pengar på insatser som inte gör någon nytta, säger Johan Gustafsson.

FAKTA ÄR ATT SEDAN Miljöpartiet tog över ansvaret har anslagen till miljö och klimat mer än fördubblats. Men utsläppen minskar inte längre i någon större utsträckning.

– Enligt Naturvårdsverket och Sveriges officiella statistik minskar utsläppen inte i samma takt som tidigare. Mellan 2006–2014 krympte utsläppen mer än tre gånger så snabbt som mellan 2014–2018 och om vi tittar på hela 2000-talet

minskade utsläppen dubbelt så snabbt innan Miljöpartiet tog över miljöministerposten 2014.

Expertmyndigheter som Riksrevisionen och Konjunkturinstitutet har dömt ut flera av regeringens storsatsningar som Klimatklivet, stödet till elbilar och sol-elstödet.

Riksrevisor Helena Lindberg konstaterade exempelvis i januari 2019 i en kommentar till Riksrevisionens granskning att "Klimatklivets kostnader per kilo minskade växthusgasutsläpp har varit höga". I sin kommentar till regeringens budget 2017 skrev Konjunkturinstitutet att satsningen "riskerar att bli ett kostsamt slag i luften".

EFTER ATT SLÖSO i januari skrev ett debattinlägg i Expressen om den ineffektiva klimatpolitiken fortsatte Miljöpartiets klimatpolitiska talesperson, Lorentz Tovatt, att anklaga Slöso:

"Med dold agenda och rena lögner försöker lobbyorganisationen Skatte-

Dagens klimatpolitik är dyr och ineffektiv.

Och det är förmodligen därför miljöpartisterna använder ett så högt tonläge när någon pekar på bristerna.

betalarna svartmåla den politik som den internationella miljörörelsen utnämnt till bäst i världen. Men det biter inte", menade Mp:s talesperson.

I en avslutande replik svarade Slöseriombudsmannen att Lorentz Tovatt passerar anständighetens gräns när han istället för att bemöta kritiken bara häver ur sig anklagelser och insinuationer.

– Riksrevisionen har inte fel bara för att MP säger det. Dagens klimatpolitik är dyr och ineffektiv. Och det är förmodligen därför miljöpartisterna använder ett så högt tonläge när någon pekar på bristerna, skrev Johan Gustafsson. ■

Stödet till miljöbilar – en dikeskörning

I en ny granskning från Riksrevisionen påvisas att stöden till miljöbilar är ett "ineffektiva sätt att minska transportsektorns koldioxidutsläpp".

Under 14 år har 13 miljarder gått till olika stöd för miljöbilar. Den senaste stödformen är klimatbonusen i bonus-malus-systemet som kostar 6 000 kronor per minskat ton. Det är nästan 5 gånger högre än koldioxidskatten, 25 gånger mer än EU:s utsläppshandel och 50 procent mer än vad stöden till supermiljöbilar kostade under perioden 2012–2018, enligt Riksrevisionen.

Slöseriombudsmannens kommentar: Ska man köpa en Tesla för över en halv miljon är det klart man behöver lite bidrag. Och så är det ju ändå någon annan som betalar.

Bidrag till obefintlig sjukdom

Varje år delar Socialstyrelsen ut bidrag till en mängd handikapporganisationer. Bland organisationerna som får bidrag finns Elöverkänsligas förbund, som tar emot närmare 1,7 miljoner kronor varje år.

Detta trots att sjukdomen inte finns. I alla fall inte enligt svenska myndigheter. De senaste fem åren har Socialstyrelsen trots det beviljat 8 431 705 kronor i statsbidrag till Elöverkänsligas förbund.

Slöseriombudsmannens kommentar: Är det verkligen rimligt att en förening för en sjukdom, som enligt svenska myndigheter inte finns, får miljonbidrag av det allmänna varje år?

Nykter bidragsbluff upprör i Skåne

En visseblåsare har avslöjat att över 9 000 olika studiecirkel och kulturevenemang i Malmö kan ha varit en stor skattefinansierad bluff.

42 500 som påstås ha deltagit visade sig bara vara siffror i bidragsansökningarna.

Ett par anställda på Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet NBV har byggt upp ett avancerat nätverk för att lura till sig skattemiljoner. Nu har NBV polisanmält två tidigare anställda för bedrägeri och trolöshet mot huvudman.

Slöseriombudsmannens kommentar: Varje år betalar det offentliga ut närmare 30 miljarder i bidrag till föreningar och organisationer. Det är hög tid att skruva åt bidragskranen för föreningslivet!

Sätt slöseriet på kartan

De senaste månaderna har arbetet med boken *Slöseriet med dina skattepengar* tagit upp en stor del av min tid. Därför känns det fantastiskt roligt att boken nu är klar och att ni äntligen kan ta del av den. Genom att samla 258 slöserier som jag har stött på under min tid som Slöseriombudsman hoppas jag att ännu fler ska börja ifrågasätta vad de får för sina skattepengar och att vi kan få upp frågan om hur våra maktavare hanterar våra skattepengar högre på den politiska dagordningen.

I tider när allt fler säger att pengarna inte räcker till välfärden är det särskilt viktigt att visa att allt för mycket slösas bort utan nytta för dem som betalar. Det är inte så att välfärdens problem löses om av ett trollslag bara politikerna höjer skatten. Tvärtom är risken stor att ännu mer skattepengar försvinner till ingen nytta.

När vi betalar halva vår lön i skatt kan välfärdens problem knappast vara att vi betalar för lite.

EN HEL DEL AV DE SLÖSERIER som jag uppmärksammar handlar om kommuner som försöker sätta sig själva på kartan. Boken *Slöseriet med dina skattepengar* är ett försök att i stället sätta slöseriet med våra skattepengar på kartan.

Men jag behöver din hjälp! Du kan bidra genom att köpa boken och sprida exemplen till fler. Eller varför inte köpa en bok extra och ge bort till någon du tycker om? Det här är en bok som alla borde läsa, inte minst de som hanterar våra gemensamma resurser. Och om alla som läser det här hjälper till kan vi få fler att få upp ögonen för slöseriet. För när vi betalar halva vår lön i skatt kan välfärdens problem knappast vara att vi betalar för lite.

I BÖRJAN AV ÅRET avslöjade Sörmlands Nyheter att den nya vårdbyggnaden på Mälarsjukhuset i Eskilstuna blir dyrare än Nya Karolinska i Solna. Inte i absoluta tal, men per kvadratmeter. Och då pratar vi om en byggnad på ett länssjukhus, inte ett sjukhus för högspecialiserad vård. Men det är inte det enda sjukhusbygget i landet som blir dyrare än Nya Karolinska.

För något år sedan kunde jag avslöja att det nya sjukhuset i Malmö ser ut att bli dyrare än Nya Karolinska både per vårdplats och per kvadratmeter, om budgeten håller.

PÅ SIDORNA 33–34 kan ni läsa mer om vad som hände när klimatpolitiken blev årets värsta slöseri och hur det fick vice statsminister Isabella Lövin (MP) att gå i taket och anklaga mig för att sprida fake news.

Även om det var trist att hon inte valde att ta en seriös diskussion om hur klimatpolitiken kan bli bättre är det ändå ett tecken på att Slöso syns, hörs och gör skillnad. ■

Johan Gustafsson, Slöseriombudsmannen